

La Holding Francaise: Kostolany & Oustric

Een „gewoon” aandeeltje met een „Pokerface”.

De bekende Franse beursfilosoof André Kostolany (72) is niet alleen een hartstochtelijk verteller over de beurs en haar geschiedenis maar ook een verzamelaar van oude effecten. Aan een van die oude stukken, een aandeel in La Holding Francaise, op de Parijse beurs bekend als Holfra, bewaart hij zeer prettige herinneringen. Een stuk, erg „gewoontjes” om te zien, maar zoals zo vaak met oude effecten, een stuk met een boeiende geschiedenis.

La Holding Francaise - evenals de Extension de l'Industrie Francaise - was een financieringsmaatschappij van de beruchte Franse financier Albert Oustric. Aan die man en aan zijn twee financieringsmaatschappijen is onverbrekkelijk een van de grootste beurskrachs verbonden die ooit - aan het begin van de dertiger jaren - de Parijse effectenbeurs heeft geteisterd en die toen makelaars en zelfs banken in de afgrond heeft gesleurd. En de vissers uit Boulogne-sur-Mer.

Albert Oustric was zonder enige twijfel een van de koningen uit het Rijk der Financiën, een in Parijs zeer berucht zakenman. In de salons en in de grote kantoren vertelde men met verve over zijn successen. Zijn zeer ingewikkelde affaires, die zich uitstrekten van de auto-industrie Peugeot tot linoleum en van schoenfabrieken, Oustric hield er een truc op na die als volgt werkte. Hij bracht zijn veelsoortige zakelijke belangen onder in financieringsmaatschappijen en de aandelen van deze via Boliviaanse zilvermijnen en kunstzijde tot wasserijen.

Maatschappijen die hij op de Parijse beurs liet introduceren, moesten dan het werk doen. Met behulp van gigantische en voortdurende kooporders die hij zelf liet geven, liet hij de koers van de aandelen stijgen. Zo kon hij, op basis van de hoge beurswaarde van zijn maatschappijen, aanvullende kredieten krijgen voor andere escapades. De effecten van zijn eigen Holding Francaise als dekking bij de banken. Dit type van beursoperaties is alleen te doen voor een financier die over onuitputtelijke middelen beschikt, want om de prijs van zijn dekking op peil te houden, moet hij zelf onafgebroken blijven kopen. En de middelen van Oustric waren beperkt. Zijn andere escapades leverden onvoldoende op om en de kredieten en te kunnen financieren en de stukken Holding Francaise op peil te kunnen houden.

Voor het grootste deel berustten zijn manoeuvres dus op bankkredieten, op makelaars en andere tussenpersonen. Een kwetsbare basis die van de ene dag op de andere kon veranderen. De hele constructie was gebouwd op overtrokken kredieten en kon bij het minste of geringste ongelukje in elkaar storten. De dekking van het geheel was immers miniem, want zij bestond geheel uit effecten van de Oustric-groep die op een overspannen koers gewaardeerd werden dankzij zijn eigen aankopen en die aankopen werden gefinancierd met kortlopende kredieten. In een woord een gigantisch kaartenhuis. Slechts een van de vele geldschieters hoefde het krediet slechts op te zeggen of een substantiëlere dekking verlangen door meer gerenommeerde aandelen in plaats van Oustric-aandelen en pats! de zaak kon ineenstorten.

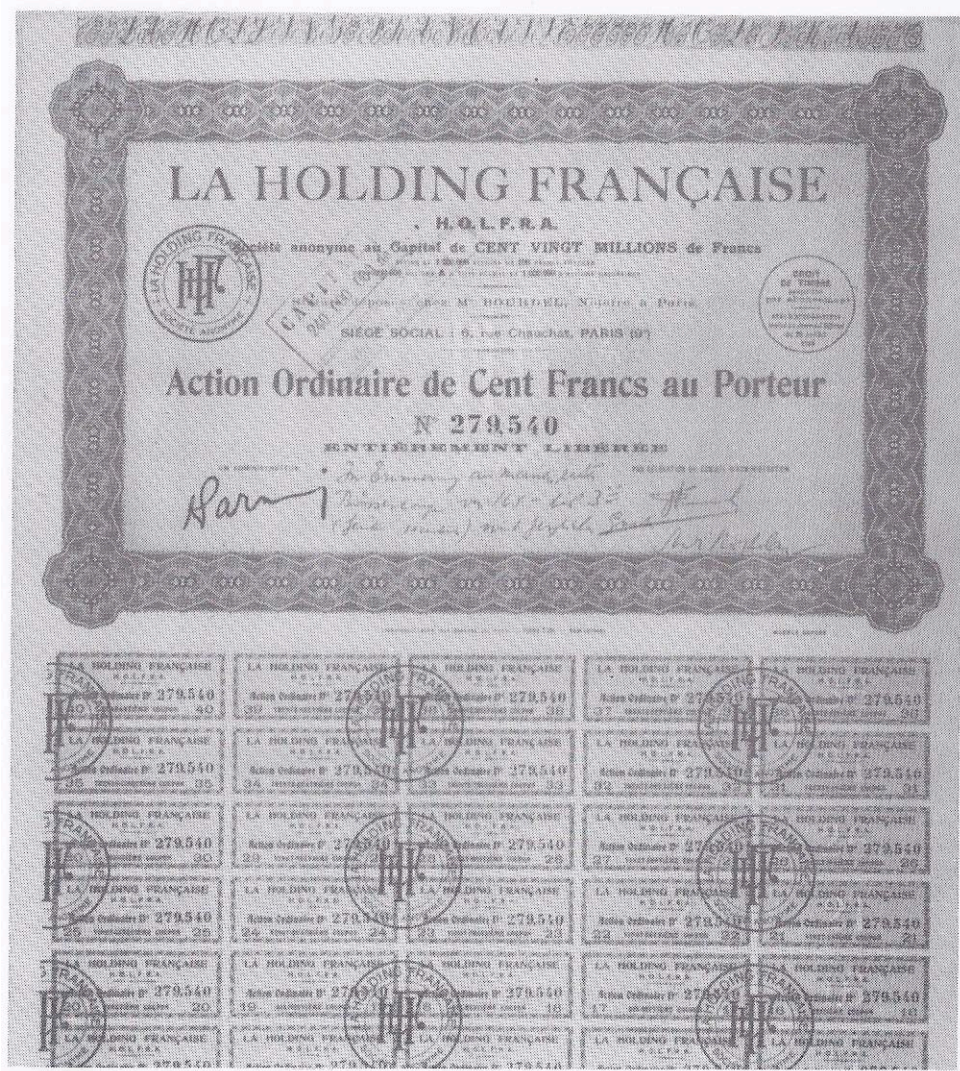
Dat gebeurde dan ook. Eerst vertoonden de Oustric-aandelen een lichte neiging tot dalen en dat was net genoeg om enkele krediteuren te brengen tot het stellen van iets stringenter eisen. Dientengevolge had Oustric minder geld tot zijn beschikking om zijn inkopen voort te kunnen zetten en andere escapades te ondernemen. Terstond lieten de koersen een aanzienlijke daling zien. De krediteuren werden ongemakkelijker en stelden strikte voorwaarden. Een vicieuze cirkel recht naar de afgrond. Niet alleen voor Oustric, maar voor de hele groep die naar zijn voorbeeld had gehandeld. Het werd een ontzettende lawine.

Tenslotte kwam de noodlottige dag waarop Oustric's moeilijkheden voor niemand meer verborgen konden blijven. Bankiers, makelaars en hoekmannen staken elkaar aan met een panische angst die geen genade kende.

De krach betekende het einde van Oustric en met hem dat van een stuk of 15 belangrijke op de Parijse beurs vertegenwoordigde huizen: officiële en niet-officiële makelaars, een groot aantal tussenpersonen, geldschietters van allerlei slag, klanten en vrienden van klanten krediteuren en wie al niet.

Hij sleepte in zijn val twee zeer respectabele banken mee, waaronder de Banque Adam, de bank van de vissers uit Boulogne-sur-Mer, die nog ouder was dan de Banque de France, zodat de zeevisserij

gedurende veertien dagen stil lag. De kettingreactie tastte zelfs het Britse Pond sterling aan dat op de verschillende valutamarkten enige punten daalde. De Franse kredietinstellingen vreesden namelijk een stormloop van rekeninghouders op hun loketten en wapenden zich daartegen door Engelse ponden te verkopen om aan liquide middelen te komen. Dit massale aanbod had natuurlijk een koersdaling tengevolge.

Zo verloor uiteindelijk een geniaal pokerspeler die geen bankier was, geen financier of industrieel, zelfs geen man voor de „grandes affaires”.

En Kostolany? Die had het er op gewaagd om de aandelen La Holding Francaise à la baisse te gaan, dus verkopen zonder de stukken zelf te bezitten in de hoop deze later goedkoper te kunnen kopen als levering van de stukken verlangd zou worden door zijn tegenpartij. Wat Kostolany en de andere speculanten die hetzelfde deden verkochten, kocht Oustric. Aangezien de koersen aanvankelijk steeds stegen - door de aankopen van Oustric en de zijnen - waren het de baissiers die moesten boeten en was het Oustric die zijn winst kon opstrijken. Zij het dan een papieren winst.

Veel van de baissiers konden het spel dat in het begin goed verliep voor Oustric niet lang genoeg volhouden en moesten hun transacties tenslotte in arren moede moede liquideren door de aandelen te kopen tegen de koersen die Oustric zelf kon dicteren, want hij was de tegenpartij. Tot dan de klap kwam en Kostolany, die de stukken à la baisse had verkocht op 165 franc, kon na twee jaren van geduldig wachten de stukken buiten de beurs van benauwd geworden lieden terugkopen voor drie franc.

Uit: V.V.O.F. Mededelingblad Nr. 2 van juli-aug. 1980, blz. 9 en 10.